

TRADICIONALNA SHVATANJA O ORGANIZOVANOM KRIMINALU I KORUPCIJI*

Mina Zirojević**

Pojam organizovanog kriminala različito se definiše, a vrlo često se poistovećuje sa drugim sličnim oblicima kriminaliteta. Od tradicionalnih do modernih formi organizovanja, ustrojstva, delokruga činjenja krivičnih dela, kao i načina na koji izvode ista, nosioci organizovanog kriminala, posebno transnacionalnog, postali su ozbiljna pretnja po bezbednost država i njihovo normalno funkcionisanje. Povezujući ovaj pojam sa pojmom korupcije, autorka se potrudila da pokaže profil jedne „propale države“, odnosno da prikaže opasnosti koje vrebaju po samu državu u slučaju da tačno ne definiše i ne pokrene sisteme odbrane protiv ovih pretnji.

KLJUČNE REČI: organizovani kriminal, kriminal, korupcija, definisanje.

UVODNA RAZMATRANJA

Pitanje šta je to organizovani kriminal, i još važnije šta nije, već duže vreme rešavaju teoretičari, eksperti i političari. Naravno, ovom problemu se pristupa tek pošto je pustio korenje i razvio se kroz različite oblike. Pitanje definisanja ovog pojma se prvi put javlja u SAD dvadesetih godina prošlog veka, a tek devedesetih godina pojam organizovanog kriminala se uspešno preselio i u Evropu. Početne definicije su se fokusirale na pojam „kriminalne organizacije“, odnosno da bi neka kriminalna aktivnost, bila određena kao organizovani kriminal, bilo bi potrebno da grupa počinioca deluje zajedno čineći krivična dela tokom relativno dugog perioda, na taj način faktički formirajući „kriminalnu organizaciju“.

Organizovani kriminal je vrsta nezakonite radnje u kojem postoji organizaciona struktura, koja se formira radi sticanja materijalne koristi, a radi se činjenjem ili nečinjenjem protivpravnih radnji u dužem vremenskom periodu. Organizovani kriminal je uspešan u definisanju i eksploataciji tržišta i potražnje koja postoji u nekoj zemlji i koja se ne mogu zadovoljiti zbog zakona i regulacija koje trenutno postoje. Organizovani kriminal zanima se za ona tržišta u kojima je profit enorman u odnosu na ulaganja. Zbog zaštite tržišta i poslovanja učesnici kriminalne organizacije pribegavaju nezakonitim postupcima: krađom, otmicama, ubistvima, ucenama, korupcijom itd.

* Ovaj tekst je rezultat rada na projektu Srpsko i evropsko pravo – upoređivanje i usaglašavanje, evidencioni broj 179031 koji realizuje Institut za uporedno pravo, a finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

** Dr Mina Zirojević je naučni saradnik na Institutu za uporedno pravo, Beograd, email: mina.zirojevic@gmail.com.

Pod organizovanim kriminalom u širem smislu podrazumevaju se svi oblici udruženog kriminalnog delovanja koje odlikuje postojanje kriminalnih organizacija i organizovani pristup u izvršenju krivičnih dela, s ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi. U užem (pravom) smislu, pod organizovanim kriminalom se smatraju samo oblici kriminalnog delovanja kod kojih su uspostavljene veze između šefova kriminalnih organizacija i predstavnika države i državnih organa.

Definiciju koja je kasnije postala osnov za sve druge definicije dao je Majkl Malc (Maltz, Michael, 1976: 341) prema kojoj „...kriminalne i druge nezakonite aktivnosti velikih, trajnih, multi ekonomskih organizacija koje su osnovane pre svega u kriminalne svrhe, uz rešenost da koriste korupciju i nasilje u svojim aktivnostima”.

1. POJAM ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Organizovani kriminalitet je veoma stara pojava. On postoji u skoro svim zemljama i pokazuje tendenciju stalnog rasta. Predmet je razmatranja krivičara, kriminologa, etičara, sociologa kao i eksperata raznih naučnih disciplina. Organizovani kriminal ima izuzetnu sposobnost da koristi povoljne uslove za svoje infiltriranje u legalne društvene strukture i da se vešto prilagođava konkretnoj društveno-političkoj i ekonomskoj situaciji ne samo unutar jedne zemlje nego i na međunarodnom planu¹. Zbog svoje sveobuhvatnosti i različitih vidova ispoljavanja, kao uostalom i pojam terorizma, postoje mnoge definicije, slične i različite, ali nijedna sveobuhvatna i sveprihvaćena. Na primer, jedan od problema se odnosi na preciznost sadržaja termina organizovani, koji može imati više značenja. U tom smislu, često se pod isti pojam svrstava i organizovana kriminalna grupa, organizovano kriminalno udruženje ili organizacija, pa sve do tipa klasične mafije (Zirojević, Đukanović, 2012: 20).

Kroz istoriju definicija organizovanog kriminaliteta se menjala, ali je njena suština ostala ista. To je aktivnost kriminalnih grupa ili organizacija čiji je cilj protivzakonito obavljanje poslova, odnosno organizacija ili mreža sa ciljem vršenja krivičnih dela radi sticanja koristi ili moći. (Zirojević, 2016: 274)

Eliot smatra da organizovani kriminalitet u svom sadržaju, pored organizovanosti, planiranja, podele zadataka, discipline i odgovornosti unutar kriminalne organizacije čiji je cilj ostvarivanje dobiti i profita, obuhvata i određenu vezu sa državom i pojedinim njenim organima, u vidu saradnje organa koji primenjuju zakon sa onima koji ga ne poštuju i žele da ga izigraju. (Eliot, M.A., 1962: 114) Takođe, ovaj autor smatra da je organizovani prestup smišljen društveni poremećaj u kome grupa koja ima ovlašćenje da primeni zakon, saraduje u gaženju zakona. U vezi s tim, ovaj autor navodi da se pod organizovanim prestupom u stvari „podrazumeva uzajamni dogovor profesionalnih prestupnika da se na različite načine pomažu. Pri tome, posebno se misli na prećutne sporazume koji se zaključuju između profesionalnih prestupnika i drugih službenika koji se staraju o primeni zakona, a da bi se ovi prvi zaštitili od hapšenja i kažnjavanja”. (Eliot, L. 2011: 52)

Bečer (Boettcher) naglašava da se organizovani kriminalitet odlikuje uređenim zajedničkim delovanjem više lica (koja teže da ovo bude trajno) sa ciljem da se ostvare

¹ Više o ovoj temi pogledati: *Organizovani kriminalitet izazov XXI veka*, (Bjelajac Ž., Zirojević M. urs.), Pravni fakultet za privredu i pravosuđe Univerziteta Privredna akademija, Novi Sad, 2012, 19–34.

direktno ili indirektno poslovno pokriveni profiti ili pak uticaj u oblasti javnog života tako što će pribaviti i nuditi zakonom zabranjene ili kontrolisane proizvode i usluge, preuzimati, odnosno kontrolisati legalna preduzeća, vršiti krivična dela (radi obogaćivanja), težeći da ilegalnim metodama ostvare stvarne monopole. (Petrović, 1996: 31)

Analizom sadržaja kriminološke i krivičnopravne naučne i stručne literature danas, možemo zaključiti da ne prevladavaju stavovi autora o nužnosti postojanja veze kriminalne organizacije sa državom i njenim autorima, kao bitnog elementa organizovanog kriminaliteta, mada većina autora ne negira postojanje vezanosti organizovanog kriminala sa javnim institucijama i povezanost sa organima vlasti.

Ako posmatramo definicije međunarodnih organizacija, najvažnije je pomenuti definiciju UN odnosno članu 2 Konvencije UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminala. Definicija se sastoji se iz sledećih elemenata:²

- (a) „Organizovana kriminalna grupa” je strukturisana grupa od tri ili više lica koja postoji tokom određenog perioda i deluje radi izvršavanja jednog ili više teških krivičnih dela utvrđenih ovom Konvencijom;
- (b) „Teško krivično delo” je ono krivično delo za koje je predviđena maksimalna zatvorska kazna od najmanje četiri godine ili više;
- (c) „Strukturisana grupa” je grupa koja nije nasumice formirana radi činjenja jednog krivičnog dela, već ima stabilnije ciljeve, ali da bi se neka grupa smatrala strukturisanom grupom nije neophodno da u njoj postoje formalno definisane uloge za pojedine članove, kontinuitet članstva ili razvijena unutrašnja struktura.

2. POJAM KORUPCIJE

Korupcija je društveno negativna pojava, koja se pojavljuje pred ili u toku pojave „propalih država“ (*Failed state*) koja predstavlja najteži oblik privrednog kriminaliteta. Njene karakteristike su: prikrivenost, stalna promenljivost, mnoštvo pojavnih oblika, rasprostranjenost i internacionalizacija, teško dokazivanje u krivično procesnom smislu, koristoljubivost, osobenost učinilaca, specifičan objekat ugrožavanja. Ova pojava napada i ugrožava zakonito funkcionisanje državnih i privrednih institucija i službi.

Korupcija se može opisati i leksički odnosno „prevođenjem“. Prema Leksikonu stranih reči i izraza, nastala je od latinske reči „*corruptio*“ što znači podmitljivost, pokvarenost, potkupljivost i usko je vezana za osećaj morala i etike. Kada se koristi u obliku „korumpirani“ onda znači „potpuno slomljeno“. Reč je prvi put koristio Aristotel, a kasnije i Ciceron koji je dodao termin mito i napuštanje dobrih navika. Dosta dugo ovaj termin je bio usko vezan za filozofske, teološke i moralne rasprave, jer je u osnovi svega bio odnos prema državi i društvu koji je mučno napadan. I danas se ovaj pojam vezuje za ljude koji su situirani, koji pripadaju nekoj „višoj klasi“, političarima, ljudima od struke, a njima je društvo i zvanje odredilo visoki moralni prag. Zato korupcija izaziva tolike velike i negativne posledice u društvu. Ona automatski krši i jedno od osnovnih ljudskih prava, a to je princip jednakosti u društvu, jer stvara sistem u kome su privilegovani materijalno i/ili politički socijalno situirani.

² <https://www.unodc.org/ropan/en/organized-crime.html>.

Korupcija se može posmatrati kao deo organizovanog kriminala i kao jedna od najvažnijih karakteristika organizovanog kriminala koja je direktno povezana sa organima vlasti. Njeni nosioci su službena lica na raznim funkcijama, u državnim organima, javnim službama i drugim javnim institucijama i ustanovama, koje rešavaju o određenim obavezama i odgovornostima građana i pravnih lica. Korupcijom se dobija „legalizacija“ nezakonitih poslova, odnosno „neutrališe“ se dejstvo zakona. Ovo se može postići stvaranjem aktivnog odnosa, aktivne veze, sa ljudima iz državnog aparata, političkim partijama, policijom, sudijama, novinarima.

2.1. Vrste korupcije

Korupcija kao predmet pravnih, socioloških, politikoloških i filozofskih rasprava prisutna je kroz čitavu istoriju. Posmatrano kroz temporalnu i sadržinsku dimenziju, definicije korupcije se mogu podeliti na tradicionalne i savremene.

U tradicionalna shvatanja korupcije ubrajamo Platonovo, Aristotelovo, Polibijevo i Monteskijevo objašnjenje korupcije kao vladanje koje nije u opštem interesu, tj. interesu političke zajednice - države. Ovo razmišljanje se oslanja prvenstveno na državu.

Drugi pristup, unutar tradicionalnog shvatanja korupcije, su razvili Makijaveli i Ruso, koji su smatrali da je korupcija moralno kvarenje ljudi, odnosno poništavanje društvenih vrednosti i vrlina kod građana. Ovo se odnosi na građane, društvo kao takvo.

Savremene definicija korupcije se mogu klasifikovati na:³

1. „Administrativne“ „Velike“ ili „mala“ definicije korupcije – često se naziva i „politička korupcija“. To je korupcija visokog nivoa, koja uključuje velike iznose novca vezane su za javne sfere.
2. Ekonomske definicije korupcije – korupcija je maksimizacija profita kršenjem zakona i morala
3. Javno-interesne definicije korupcije – korišćenje javnih sredstava za lične interese.

Među definicijama korupcije koje su najviše prisutne u stručnoj literaturi i javnosti ističu se:

- Zloupotrebu javnih resursa zarad privatnih interesa, (Svetska banka)
- Narušavanje principa nepristrasnosti (Vito Tanci)
- Devijanto ponašanje u odnosu na formalnu ulogu (Nye i Khan).

Prema Transparenciju korupcija je „zloupotreba poverene moći za privatnu korist“. Korupcija se može klasifikovati kao velika, sitna i politička, zavisno od iznosa izgubljenog novca i sektora u kome se dogodi. Velika korupcija sastoji se od dela počinjenih na visokom nivou vlasti koja narušavaju politike ili centralno funkcionisanje države, omogućavajući liderima da imaju koristi na štetu javnog dobra. Mala korupcija odnosi se na svakodnevnu zloupotrebu poverene vlasti od strane državnih službenika niskog i srednjeg nivoa u

³ Više o Antikorupcijskom savetu na: <http://www.antikorupcija-savet.gov.rs/content/cid1006/definicije>.

interakciji sa običnim građanima, koji često pokušavaju da pristupe osnovnim dobrima ili uslugama u mestima poput bolnica, škola, policijskih odeljenja i drugih agencija. Politička korupcija je manipulacija politikama, institucijama i poslovnikom o raspodeli resursa i finansiranju od strane donositelja političkih odluka, koji zloupotrebljavaju svoj položaj da bi održali svoju moć, status i bogatstvo.

Korupcija je veoma širok pojam, sveprisutan u mnogim životnim sferama tako da postoje bela, siva i crna, i sa druge strane postoji centralizovana i decentralizovana korupcija.

Bela korupcija ili nepotizam je davanje privilegija bez očekivanja protivusluge, samo na osnovu rođaćkih ili prijateljskih veza.

Siva korupcija je davanje privilegija po principu „usluga za uslugu“. Na primer, vlasnica poslastičarnice daje kolače učiteljici u zamenu za bolje ocene njenom detetu. I ova vrsta korupcije se jako teško dokazuje.

Cena korupcija je davanje privilegija u zamenu za mito, novac ili drugu naknadu (nakit, automobil i sl.) Najčešći je u zdravstvu ili školstvu (kupovina indeksa, ocene, operacije kod željenog doktora, plaćanje ginekologu kad se žena rodi).. Davanje i primanje mita je jedan od najrasprostranjenijih oblika korupcije koji se jako teško iskorenjuje, jer ulazi u poremećaj društvenih vrednosti. Posle nekog vremena smatra se „normalnim“ da se „časti“ recimo doktor.

Decentralizovana korupcija je korupcija koja se ne odnosi na državni aparat, a centralizovana se odvija u samom državnom vrhu. Naravno, zakon na učinioce ovog dela treba da gleda jednako bez obzira da li se radi o običnom građaninu ili ministru. Izuzetak su jedino slučajevi kada su u pitanju lica sa imunitetom, mada mnoge države je i to onemogućeno.

3. ORGANIZOVANI KRIMINAL I KORUPCIJA U SRBIJI

Srbija kao i druge zemlje u regionu ima problem sa organizovanim kriminalom i korupcijom. U najnovijem izveštaju Evropske komisije⁴, odmah na strani 2 i 3, navedeno je da je na polju borbe protiv organizovanog kriminala primećen mali napredak, ali da nema vidljivih rezultata. Istaknuto je da prošlogodišnje preporuke nisu usvojene te da iste ostaju i dalje – neophodne su nove optužnice i presude u slučajevima organizovanog kriminala sa posebnim osvrtom na pranje novca.

Izdvojena je slabost policije, njena nezavisnost od Ministarstva unutrašnjih poslova posebno tokom predistražnih postupaka, ali i jačanje kapaciteta Sektora unutrašnje kontrole u policiji. U izveštaju je istaknuto da Srbiji nedostaju rezultati u borbi protiv organizovanog kriminala, uključujući finansijske istrage, praćenje toka novca i oduzimanje imovine stečene kriminalom. Broj presuda za organizovani kriminal je veoma nizak, iako je Ministarka Nela Kuburović navela je da je od stupanja na snagu novog zakona o borbi protiv organizovanog kriminala 1. marta 2018. godine, za prvih sedam meseci, Posebna odeljenja tužilaštava podnela su optužnice protiv 275 okrivljenih, a sudovi izrekli osuđujuće presude protiv 142 osobe, od kojih je njih 56 je osuđeno na kaznu zatvora. Komisija je za ova novoosnovana posebna odeljenja pri tužilaštvima i sudovima izjavila dabi trebalo da na efikasniji način

⁴ European Commission, <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-serbia-report.pdf>.

rešavaju probleme korupcije i kriminala. U izveštaju je navedeno da nije prošlo dovoljno vremena kako bi mogla da se radi procena rada ovih odeljenja, ali da ona još nisu dostigla potreban nivo. Finansijske istrage se pokreću proaktivnije, ali tek treba da se vidi da li će rad ovih odeljenja uticati na povećanje broja osuđujućih presuda.

Srbija je napravila male pomake u odnosu na prethodne godine ali, korupcija je i dalje sveprisutna i u mnogim sferama ostaje značajan problem. Kao posebno osetljive oblasti izdvojene su javne nabavke, infrastrukturni projekti, zdravstvo, obrazovanje, građevinsko i prostorno planiranje, kao i javna preduzeća.

Komisija navodi i da je neophodna jaka politička volja da bi se efikasno rešilo pitanje korupcije, ali da mora da postoji i snažan odgovor tužilaštva i sudstva.

U izveštaju se navodi i da je nakon višegodišnjeg zakašnjenje, ovog meseca usvojen zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije, ali ostaje da se vidi da li će on doprineti boljoj prevenciji korupcije. Potrebno je primeniti novi zakon o korupciji i uskladiti ga sa evropskom praksom, međunarodnim sporazumima i preporukama tela Saveta Evrope Grupa zemalja protiv korupcije (GRECO), kako bi se ojačala Agencije kao ključna institucija u efikasnijoj borbi protiv korupcije.

Tabela 1. Mesto i broj bodova u tabeli stepena korupcije prema *Transparency International*.

Zemlja	Mesto (<i>Rank</i>)	Broj bodova (<i>Score</i>)
Slovenija	36/180	60/100
Hrvatska	60/180	48/100
Crna Gora	67/180	45/100
Srbija	87/180	39/100
Bosna i Hercegovina	89/180	38/100
Kosovo	93/180	37/100
Albanija	99/180	36/100

ZAKLJUČAK

Značaj koji organizovani kriminal ima na naš svakodnevni život možemo ilustrovati statistikom u svetu. Naime, prema Indeksu percepcije korumpiranosti i rangiranja država koju vodi organizacija *Transparency International*,⁵ Kosovo se nalazi na mestu br. 93, a Srbija na mestu broj 87. Broj bodova koji Srbija (gde je 0 potpuno koruptivno društvo, a 100 „čisto društvo“) je 39 što je veoma zabrinjavajuće. Ovaj podatak je alarmirao međunarodnu zajednicu koja je uvidela problem koji zemlje u tranziciji imaju sa organizovanim kriminalom. Poseban problem nastaje kad su nosioci političkih i državnih funkcija eksponenti organizovanih kriminalnih grupa sa kojima ni država ni društvo nisu imali mogućnosti da se izbore. Rešenje ovog problema predstavlja izazov za sve od onih zaposlenih u državnim institucijama, građana pa do naučnih istraživača koji bi u ovoj teškoj situaciji mogli da daju kvalitetna rešenja.

⁵ <https://www.transparency.org/country/SRB>.

Jedna od osobina po kojima se korupcije izdvaja iz spektra organizovanog kriminala je u suštini i principu. Suština korupcije nije u količini novca koja je u opticaju nego u pogubnosti po moral i jednakost društva. Korupcijom se stvara sistem u kome oni privilegovani, koji treba da budu osnov i moralna potka društva bivaju uvučeni u kriminal.

Borba protiv organizovanog kriminala, pa i korupcije, mora da se vodi smišljeno, sistematično i veoma organizovano. Najbolji put je odozgo nagore. Prvo se osnažuju organi koji vode borbu a to su prvenstveno sudovi, tužilaštva, policija, nadzorni organi. Potrebno je ojačati sistem državne uprave kroz donošenje zakona i procedura. Naravno potrebno je sve ovo voditi javno, kako bi se vratile dobre, korisne vrednosti društvu i kako bi se svrha kažnjavanja (individualna i opšta prevencija kao i vaspitna funkcija).

Ono što je za Srbiju posebno važno je da se smanji uloga države kroz deregulaciju i automatizam pravila. Stvaranje i jačanje motivacionog sistema je takođe važno. To se naravno može najbolje videti kroz povećanja plata službenicima, redovno napredovanje u karijeri, razvijanja etičkih normi, jačanje morala društva, kombinacije čvrstog nadzora i efikasnog kažnjavanja.

LITERATURA

1. Abadinsky, H. (2010) *Organized Crime*, 9th ed., Belmont, CA: Wadsworth.
2. Adamoli, S., Di Nicola A., Savona E., U., Zoffi P. (1998) *Organised Crime Around the World*, Helsinki.
3. Albanese, J. (2000) „The Causes of Organized Crime: Do Criminals Organize Around Opportunities for Crime or Do Criminal Opportunities Create New Offenders?“, *Journal of Contemporary Criminal Justice*, No. 16 (4), 409-423.
4. Bjelajac, Ž., Zirojević, M. (urs.), *Organizovani kriminalitet izazov XXI veka*, Novi Sad: Pravni fakultet za privredu i pravosuđe Univerziteta Privredna akademija, 2012, 19–34.
5. Block, A., Chambliss, A., William, J. (1981) *Organizing Crime*, New York/Oxford.
6. Clark, M. (2005) „Organised crime: redefined for social policy“, *International Journal of Police Science & Management* 7(2), pp. 96-109.
7. Council of Europe (2002) *Crime Analysis: Organised crime – Best practice survey no. 4*, Strasbourg, France.
8. Eliot, M. A. (1962) *Kriminal u modernom društvu*, Sarajevo: Svjetlost, prevod.
9. Elliott, L. (2011) *Transnational environmental crime: applying network theory to an investigation of illegal trade, criminal activity and law enforcement responses*. Canberra, AU: The Australian National University.
10. European Commision, <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-serbia-report.pdf>.
11. Frank, E. H. (2006) „Organized Crime’ and ‘organized crime: Indeterminate Problems of Definition“, in: *Trends in Organized Crime*, No. 9(4), 127-137.
12. Frank, E. H. (1983) „The Organized Crime Continuum: A Further Specification of a New Conceptual Model“, in: *Criminal Justice Review*, No. 8(2), 52-57.
13. Galeotti, M. (2009) „Criminal Histories: An Introduction“, in: M. Galeotti (ed.), *Organised Crime in History*, London: Routledge.

14. Hawaii Crime Commission, *Organized Crime in Hawaii*, Vol. 1, Honolulu, August 1978, 98-101.
15. Maltz, M. D. (1976) „On Defining Organized Crime: The Development of a Definition and Typology”, *Crime and Delinquency*, 338-346.
16. Maltz, M. (1990) *Measuring the Effectiveness of Organized Crime Control Efforts*, The Office of International Criminal Justice, Chicago, IL.
17. Petrović, D. (1996) *Organizovanje zločinačkih udruženja*, Beograd: Srpsko udruženje za krivično pravo.
18. RTS, <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/drustvo/3269707/za-sedam-meseci-142-presude-za-korupciju.html>.
19. Transparency International, <https://www.transparency.org/country/SRB>.
20. UNDC, Stalna internet adresa: <https://www.unodc.org/ropan/en/organized-crime.html>.
21. Van Duyne, P. C. (1996) *Organized Crime in Europe*, New York: Commack.
22. Von Lampe, K. (2001) „Not a Process of Enlightenment: The Conceptual History of Organized Crime in Germany and the United States of America“, in: *Forum on Crime and Society*, No. 1(2), 99-116.
23. Von Lampe, K. (2009) „The study of organised crime: An assessment of the state of affairs“, *Karsten Ingvaldsen*, (Vanja Lundgren Sørli ed.), *Organised Crime: Norms, markets, regulation and research*, Oslo, Norway: Unipub, 165-211.
24. Vujaklija, M. (2011) *Novi Vujaklija Leksikon stranih reči i izraza*, Štampar Makarije.
25. Zirojević, M. (2016) „Transnational crime and terrorism“, *Suzbijanje organizovanog kriminala kao preduslov vladavine prava*, (J. Ćirić ur.) Vršac, Institut za uporedno pravo, Hans Zeidel Stiftung 29-30.09.2016.
26. Zirojević, M., Đukanović, D. (2012) „Tradicionalna i savremena shvatanja o kriminalu, organizovanom kriminalu i transnacionalnom organizovanom kriminalu“, u: *Organizovani kriminalitet izazov XXI veka*, (Ž. Bjelajac, M. Zirojević ur.), Novi Sad: Pravni fakultet za privredu i pravosuđe Univerziteta Privredna akademija, 19–34.

TRADITIONAL PERCEPTIONS ON ORGANIZED CRIME AND CORRUPTION

The concept of organized crime is defined differently, and very often, it is identified with other similar forms of crime. From traditional to modern forms of organization, organization, scope of crime, as well as the manner in which they are perpetrated, the perpetrators of organized crime, especially transnational ones, have become a serious threat to the security of states and their normal functioning. By linking this term to the notion of corruption, the author tried to show the profile of a “failed state”, that is, to show the dangers that lurk on the state itself if it did not accurately define and initiate defense systems against these threats.

KEYWORDS: *organized crime, crime, corruption, definition.*